

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

17 грудня 2018 року

Київ

№ 737-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонopolний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 12.12.2018 дата № 500-01/ -п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Управління житлово-комунального господарства Шишацької міської ради від 05.11.2018 № 332/06.1-37 (вх. № 5-01/13348 від 05.11.2018) (далі – Повідомлення), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 № 2-рп та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 № 501/28631

ВСТАНОВИВ:

1. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

1.1. Надавач підтримки

- (1) Управління житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Шишацької селищної ради (38000, смт. Шишаки, вул. Корніліча, 5, ідентифікаційний код юридичної особи 40998053).

1.2. Отримувач підтримки

- (2) Комунальне підприємство «Техкомунбуд» (38000, смт. Шишаки, вул. Короленка, 7, ідентифікаційний код юридичної особи 40210835).

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (3) Метою (ціллю) підтримки є:
  - озеленення населеного пункту;
  - окультурення зелених насаджень;
  - покращення стану тротуарів та доріг;
  - покращення стану дорожньо - вуличної мережі;
  - забезпечення якісного освітлення;

- здійснення пасажирського перевезення;
- виплата заборгованості водіям та поточний ремонт автобусів;
- утримання кладовищ.

1.4. Очікуваний результат

- (6) покращення зовнішнього вигляду та санітарного стану об'єктів благоустрою (поточний ремонт лавок, облаштування дитячих майданчиків, утримання в належному стані зон масового відпочинку);
- окультурення зелених насаджень з одночасною санітарною вирізкою сухих аварійних дерев;
  - санітарне очищення території об'єднаної територіальної громади (організація прибирання населених пунктів, встановлення урн для випадкового сміття.);
  - утримання території цвинтарів;
  - надання послуг для населення за рахунок зміцнення матеріально технічної бази.

1.5. Форма підтримки

- (7) Субсидія

1.6. Обсяг підтримки

- (8) Загальний обсяг підтримки – 34 083,05 тис. грн;
2018 - 10 829,20 тис. грн;
2019 - 11 073,26 тис. грн;
2020 - 12 180,59 тис. грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

- (9) Рішення тридцять першої сесії першого скликання Шишацької селищної ради від 22.12.2017 року «Про затвердження Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018-2020 роки».

1.8. Тривалість підтримки

- (10) З 01.01.2018 по 31.12.2020.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

2.1 Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні

- (11) Програма Управління житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування (далі - Програма) затверджена рішенням тридцять першої сесії першого скликання Шишацької селищної ради від 22.12.2017 про «Про затвердження Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018-2020 роки».
- (12) Відповідно до Програми головним розпорядником державних коштів є Управління житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Шишацької селищної ради. Головний розпорядник бюджетних коштів відповідно до пункту 5 статі 22 Бюджетного

кодексу України може приймати рішення щодо передачі повноважень на виконання заходів Програми одержувачам бюджетних коштів.

- (13) Одержувачем коштів для виконання заходів, передбачених Програмою є комунальне підприємство «Техкомунбуд».
- (14) Напрями та обсяги фінансування Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018 рік:

№	Завдання	Вартість, тис.грн
1	Забезпечення утримання в належному технічному стані об'єктів дорожнього господарства:	3879,00
1.1	- очищення вулиць від порослі дерев та кущів	2497,40
1.2	- обкошування доріг та тротуарів від трави	789,40
1.3	- встановлення дорожніх знаків	227,00
1.4	- прибирання та підмітання вулиць	365,20
2	Облаштування та утримання громадських місць відпочинку:	4749,81
2.1	- видалення аварійних дерев	564,45
2.2	- висадження багаторічних насаджень	374,45
2.3	- вирощування, висаджування та догляд за квітковою розсадою	867,60
2.4	- утримання та облаштування зон відпочинку біля водойм	350,00
2.5	- утримання території громадських місць відпочинку	1993,31
2.6	- утримання об'єктів культурної спадщини	600,00
3	Забезпечення благоустрою та санітарна очистка території ОТГ:	891,79
3.1	- забезпечення благоустрою цвинтарів	500,00
3.2	- забезпечення санітарної очистки території (встановлення урн, прибирання сміття з урн, прибирання опалого листа).	391,79
4.	Фінансова підтримка пасажиро-перевезення	762,60
4.1	- виплата заробітна плата водіям автобусів	402,60
4.2	- закупівля паливно-мастильних матеріалів, запасних частин	360,00
5	Утримання та ремонт закладів комунальної власності	221,00
6	Зміцнення матеріально-технічної бази шляхом придбання основних засобів:	325,00
6.1	- багаторічні дерева та квіти	237,00
6.2	- бензопили	15,00
6.3	- мотокоси	48,00
6.4	- навісний обприскувач	25,00
	Всього	10829,20

- (15) Прогнозовані напрями та обсяги фінансування Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2019 рік:

№ п/п	Завдання	Вартість, тис.грн
1.	Забезпечення утримання в належному технічному стані об'єктів дорожнього господарства:	4467,10
1.1	- прибирання та підмітання вулиць та тротуарів, зупинок, узбіч, пам'ятних місць	401,72
1.2	- зимове утримання тротуарів, парків, місць загального користування	425,00

1.3	- чищення вулиць від порослі дерев та кущів	2402,34
1.4	- обкошування доріг та тротуарів від трави	868,34
1.5	- встановлення дорожніх знаків	249,70
1.6	- нанесення дорожньої розмітки	120,00
2.	Облаштування та утримання громадських місць відпочинку:	5424,99
2.1	- видалення кущів-чагарників	254,90
2.2	- видалення аварійних дерев	366,00
2.3	- догляд за деревами та кущами	173,00
2.4	- скошування трави	283,09
2.5	- вирощування розсади квітів	256,00
2.6	- догляд за квітниками	428,36
2.7	- висаджування квітів	270,00
2.8	- хімічна обробка дерев, кущів, рослин	156,00
2.9	- утримання та облаштування зон відпочинку біля водойм	385,00
2.10	- утримання території громадських місць відпочинку	2192,64
2.11	- утримання об'єктів культурної спадщини	660,00
3.	Забезпечення благоустрою території ОТГ та санітарна очистка території ОТГ	1181,17
3.1	- утримання цвинтарів	550,00
3.2	- забезпечення санітарної очистки території (встановлення урн, прибирання сміття з урн, прибирання опалого листя)	631,17
	ВСЬОГО	11073,26

(16) Прогнозовані напрями та обсяги фінансування Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2020 рік:

№ п/п	Завдання	Вартість, тис.грн
1	Забезпечення утримання в належному технічному стані об'єктів дорожнього господарства	4913,81
1.1	- прибирання та підмітання вулиць та тротуарів, зупинок, узбіч, пам'ятних місць	563,57
1.2	- зимове утримання тротуарів, парків, місць загального користування	467,50
1.3	- чищення вулиць від порослі дерев та кущів	2642,57
1.4	- обкошування доріг та тротуарів від трави	955,17
1.5	- встановлення дорожніх знаків	180,00
1.6	- нанесення дорожньої розмітки	105,00
2	Облаштування та утримання громадських місць відпочинку	5967,49
2.1	- видалення кущів-чагарників	295,39
2.2	- видалення аварійних дерев	521,00
2.3	- догляд за деревами та кущами	190,30
2.4	- скошування трави	468,20
2.5	- вирощування розсади квітів	281,60
2.6	- догляд за квітниками	471,20
2.7	- висаджування квітів	297,00
2.8	- хімічна обробка дерев, кущів, рослин	186,60
2.9	- утримання та облаштування зон відпочинку біля водойм	423,50
2.10	- утримання території громадських місць відпочинку	2364,70
2.11	- утримання об'єктів культурної спадщини	468,00
3	Забезпечення благоустрою території ОТГ та санітарна очистка території ОТГ	1299,29
3.1	- утримання цвинтарів	605,00
3.2	- забезпечення санітарної очистки території (встановлення урн, прибирання сміття з урн, прибирання опалого листя).	694,29

ВСЬОГО	12180,59
---------------	-----------------

- (15) Державна допомога, яка надається комунальному підприємству для виконання заходів передбачених міською цільовою Програмою є обґрунтованою та перехресне субсидіювання виключено. Державна допомога буде використана комунальним підприємством виключно на назначену діяльність, в тому числі на надання послуг з автомобільних перевезень.

3. НАДАННЯ ПОСЛУГ З БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ

- (16) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (17) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
  - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
  - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
  - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (18) Пунктом 1 Статуту комунального підприємства «Техкомунбуд», затвердженого рішенням сесії Шишацької селищної ради 05.03.2018 (далі – Статут), передбачено, що підприємство створено з метою забезпечення виконання спільних інтересів територіальних громад Шишацької селищної ради щодо здійснення централізованого надання комунальних та інших послуг.
- (19) В Статуті передбачено, що комунальне підприємство «Техкомунбуд» належить до комунальної власності територіальної громади Шишацької селищної ради. Майно підприємства є власністю Шишацької селищної ради.
- (20) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить: організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (21) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
  - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
  - створення у разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
  - забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.
- (22) Відповідно Закону України «Про благоустрій населених пунктів» Статтею 13 визначено, що: Об'єктами у сфері благоустрою населених пунктів є, зокрема:

- території загального користування: парки гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки, пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інше;
- рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;
- пам'ятки культурної та історичної спадщини;
- майдани, площі, бульвари, проспекти;
- вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди;
- кладовища;
- прибудинкові території;
- території будівель та споруд інженерного захисту.

(23) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:

- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
- підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

(24) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

(25) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

(26) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 і 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України. Управління жилого-комунального господарства Запорізької міської ради є головним розпорядником коштів міського бюджету, спрямованих на здійснення повноважень у сфері житлово-комунального господарства та благоустрою міста.

4. ПОСЛУГИ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ ЗАГАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ІНТЕРЕС

(27) Відповідно до інформації вказаної у Повідомленні комунальне підприємство «Техкомунбуд» здійснює автобусні перевезення між населеними пунктами Шишацької селищної ради.

(28) Об'єднана територіальна громада Шишацької селищної ради включає до свого складу 62 населених пункти розташованих на території площею 0,6 тис. кв. км.

(29) Шишацькою селищною радою впроваджено регулярне автобусне сполучення за шістьма маршрутами між населеними пунктами та за результати конкурсу обрано переможця а саме, комунальне підприємство «Техкомунбуд».

- (30) Коомунальне підприємство «Техкомунбуд» брало участь та стало переможцем у конкурсі Полтавської державної адміністрації по наданню послуг з автотранспортного перевезення пасажирів
- (31) Згідно з пунктом 14 частини першої статті 1 Закону послуги, що становлять загальний економічний інтерес – послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.
- (32) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону, дія цього Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.
- (33) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263(3) або 263(4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (34) Згідно з пунктом «с» додатка XXIII до розділу 10 Угоди послуги загального економічного інтересу визначені як «економічна діяльність, яку органи влади визначають як особливо важливу для громадян, і яка не може здійснюватися (або могла б здійснюватися за інших умов) без державного втручання. Така діяльність повинна виявляти особливий характер порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності».
- (35) Згідно зі статтею 263 (4) Угоди Сторони протягом п'яти років з дати набрання чинності Угодою мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є вповноваженим на надання послуг, що мають загальний економічний інтерес, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг в будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або усіма послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншого боку, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;
  - повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку - обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.
- (36) Відповідно до статті 262 (4) Угоди підприємства уповноважені надавати послуги, що мають загальний економічний інтерес, або такі, які мають характер прибуткової монополії, підпорядковуються правилам, що містяться в цій Частині, в тій мірі, в якій застосування цих правил юридично або фактично не перешкоджає виконанню окремих завдань, визначених для них. Розвиток торгівлі не має зазнавати впливу настільки, наскільки це суперечитиме інтересам Сторін.

- (37) Статтею 14 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Договір ЄС) регламентовано, що Європейський Союз та держави-члени, кожен у межах своїх повноважень повинні дбати про те, щоб підприємства, які надають послуги загального економічного інтересу, функціонували на базі таких принципів і в таких умовах, зокрема економічного та фінансового характеру, які дозволять їм виконувати свої завдання.
- (38) Відповідно до статті 106 Договору ЄС підприємства, які здійснюють послуги загального економічного інтересу, підпорядковуються правилам конкуренції в таких межах, в яких застосування цих правил не перешкоджає виконанню, юридично або фактично дорученого їм спеціального завдання.
- (39) Додатково, відповідно до рішення Європейського суду від 24.07.2003 № 280/00 *Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, умовою застосування статті 87 (1) Договору про заснування Європейського Співтовариства є те, що державна допомога має впливати на торгівлю між державами-членами. Надання транспортних послуг на місцевому чи регіональному рівні не виключає цього критерію.
- (40) Проте державне фінансування, призначене для надання міських, заміських чи регіональних транспортних послуг, не підпадає під дію цього положення, якщо таке фінансування розглядається як компенсація за послуги, що надаються суб'єктами-одержувачами для здійснення публічних обов'язків. Для застосування цього критерію мають бути виконані такі умови:
- суб'єкт господарювання повинен виконувати зобов'язання з обслуговування населення, і ці зобов'язання чітко встановлені та визначені;
  - параметри, на підставі яких розраховується компенсація, визначені заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;
  - компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, понесених суб'єктом господарювання при наданні послуг загального економічного інтересу;
  - суб'єкт господарювання, який надає ці послуги, повинен бути обраний шляхом проведення процедури публічних закупівель. Якщо така процедура не була дотримана, рівень необхідної компенсації визначається на основі аналізу витрат, які є типовими для цього суб'єкта господарювання, і належним чином забезпечений транспортними засобами для здійснення цих послуг, враховуючи відповідний дохід підприємства та розумний прибуток.

4.1 ВИМОГИ ДО КОМПЕНСАЦІЇ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОСЛУГАМИ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

- (41) Згідно з частиною першою статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» забезпечення організації пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування покладається на виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту. Відповідно до вимог цього закону відносини між органами місцевого самоврядування та перевізниками мають договірний характер.
- (42) Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» тарифна політика на автомобільному транспорті має задовольняти підприємницький інтерес, забезпечувати розвиток автомобільного транспорту, стимулювати впровадження новітніх технологій перевезень, застосування сучасних типів транспортних засобів, а також сприяти вирішенню таких завдань:

- збільшення можливостей суб'єктів господарювання щодо забезпечення потреб споживачів у послугах, залучення інвестицій у розвиток автомобільного транспорту та досягнення сталих економічних умов роботи;
- стимулювання конкуренції та появи нових суб'єктів господарювання, які належать до автомобільного транспорту;
- забезпечення балансу між платоспроможним попитом на послуги та обсягом витрат на їх надання;
- забезпечення стабільності, прозорості та прогнозованості тарифів.

(43) Відповідно до статті 11 Закону України «Про автомобільний транспорт» надання соціально значущих послуг автомобільного транспорту здійснюється відповідно до законодавства з питань поставки продукції для державних потреб. Соціально значущими послугами автомобільного транспорту є послуги з перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування за визначеними уповноваженими органами тарифами та на пільгових умовах відповідно до законодавства.

(44) Згідно зі статтею 93 Договору ЄС допомога суб'єктам господарювання визнається сумісною з положеннями Договору ЄС якщо вона забезпечує потреби координації транспорту або якщо вона є відшкодуванням за виконання окремих зобов'язань, притаманних поняттю громадської послуги.

(45) Пунктом 5 преамбули Регламенту (ЄС) № 1370/2007 Європейського Парламенту і Ради від 23 жовтня 2007 року про послуги громадського транспорту з перевезення пасажирів залізницею і автомобільними шляхами (далі – Регламент) встановлено, що компетентні органи держав-членів повинні бути здатними забезпечувати надання послуг громадського пасажирського транспорту, зокрема, шляхом застосування таких механізмів:

- надання ексклюзивних прав на здійснення цих послуг підприємствам – надавачам публічних послуг;
- фінансової компенсації витрат підприємствам, що надають такі послуги;
- визначення загальних правил функціонування громадського транспорту, що застосовуються для всіх підприємств.

(46) Пунктом 27 преамбули Регламенту передбачено, що компенсація, надана компетентними органами для покриття витрат, пов'язаних із виконанням зобов'язання надавати громадські послуги, повинна обчислюватися таким чином, щоб запобігти надмірній компенсації. У тих випадках, коли орган державної влади укладає контракт про надання громадських послуг без проведення конкурентних тендерних процедур, він повинен визначити чіткі правила для того, щоб розмір компенсації був адекватним з огляду на забезпечення бажаного рівня ефективності та якості послуг.

(47) Пунктом 34 преамбули Регламенту передбачено, що компенсація витрат надавачам послуг громадського пасажирського транспорту має бути такою, щоб підприємства, відповідальні за надання громадських послуг, працювали на принципах та умовах, які дозволяють їм виконувати відповідні завдання. Така компенсація може визнаватися сумісною з правилами державної допомоги за певних умов. По-перше, вона має надаватися саме для забезпечення послуг, що становлять загальний інтерес. По-друге, для уникнення спотворення економічної конкуренції вона не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистих витрат, понесених у зв'язку з наданням таких послуг, з урахуванням отриманого доходу та розумного прибутку.

- (48) Відповідно до статті 2 Регламенту громадський пасажирський транспорт – це послуги загального економічного інтересу у сфері пасажирського транспорту, що надаються громадянам на недискримінаційній та постійній основі.
- (49) Згідно зі статтею 2 Регламенту компенсація за надання громадських послуг означає будь-яку вигоду, в тому числі фінансову, надану безпосередньо або опосередковано компетентним органом влади за рахунок державних коштів протягом періоду виконання зобов'язань про надання громадських послуг або пов'язаних із періодом, в якому ці послуги надавалися.
- (50) Відповідно до статті 4 Регламенту договір про надання громадських послуг повинен містити:
- чітко визначені зобов'язання щодо громадських послуг, які повинен виконувати суб'єкт господарювання, та відповідні географічні зони;
  - параметри, на підставі яких розраховується компенсація та наявність будь-яких ексклюзивних прав;
  - механізми визначення розподілу витрат, пов'язаних із наданням послуг. Витрати можуть включати, зокрема, витрати на персонал, енергію, витрати на інфраструктуру, технічне обслуговування та ремонт транспортних засобів загального користування, рухомого складу.
- (51) Тривалість дії договору не повинна перевищувати 10 років для транспортних послуг, що здійснюються автобусами, та 15 років – для послуг пасажирського транспорту залізничними рейсами.
- (52) У разі необхідності, з урахуванням умов зносу активів, тривалість договору про надання транспортних послуг може бути збільшена максимум на 50 відсотків, якщо підприємство закупає ці активи самостійно, які є значними щодо загальних активів, необхідних для здійснення виключно послуг пасажирського транспорту, що підпадають під дію договору. Якщо це обґрунтовано витратами, що впливають з певної географічної ситуації у найвіддаленіших регіонах, тривалість договору про надання транспортних послуг може бути збільшена максимум на 50 відсотків.
- (53) Відповідно до пункту 2 статті 5 Регламенту будь-який компетентний орган місцевого самоврядування, якщо це прямо не заборонено національним законодавством, може приймати рішення про самостійне надання послуг громадського пасажирського транспорту, а також може прямо укладати договори про надання громадських послуг із відокремленими підприємствами, щодо яких орган місцевого самоврядування здійснює такий же контроль, яким він володіє по відношенню до власних підрозділів. Якщо компетентний місцевий орган влади приймає відповідне рішення, у такому разі застосовується наступне:
- при вирішенні, чи здійснює компетентний орган контроль над підприємством, беруться до уваги: ступінь представництва органа влади в керівних або наглядових органах, права власності, вплив та контроль над стратегічними рішеннями підприємства;
  - підконтрольні органу влади підприємства, що надають послуги громадського пасажирського транспорту, не мають права брати участь в тендерних процедурах, предметом яких є надання послуг громадського пасажирського транспорту, організованих за межами території компетентного місцевого органу влади.
- (54) Згідно зі статтею 9 Регламенту компенсація за послуги громадського пасажирського транспорту або виплата за дотримання тарифних зобов'язань, сплачених відповідно до норм Регламенту, є сумісною із спільним ринком. Така компенсація звільняється від обов'язку повідомлення про державну допомогу, передбаченого статтею 108 (3) Договору про заснування Європейського Співтовариства.

- (55) Відповідно до Регламенту компенсація витрат підприємства, пов'язана з виконанням договору про надання послуг громадського транспорту, повинна розраховуватися відповідно до норм, встановлених у додатку до Регламенту.
- (56) Отже, беручи до уваги зобов'язання України, передбачені статтею 264 Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС, положення Регламенту та додатково – рішення Європейського Суду від 24.07.2003 № 280/00 у справі Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням послуг загального економічного інтересу, є сумісною, якщо:
- суб'єкт господарювання має чітко визначені зобов'язання надавати громадські послуги (обслуговувати населення);
  - параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;
  - компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, понесених суб'єктом господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема, компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається у підприємства, та розумного рівня прибутку. До витрат можуть бути віднесені, зокрема, фонд заробітної плати, вартість утримання та користування інфраструктурою, ремонт та обслуговування рухомого складу й обладнання, необхідного для функціонування інфраструктури послуг громадського транспорту, постійні витрати та вартість капіталу;
  - тривалість дії договору не перевищує 10 років для транспортних послуг, що здійснюються автобусами, та 15 років – для послуг пасажирського транспорту;
  - у разі укладення прямого договору між підконтрольним підприємством і органом місцевого самоврядування, підприємство не бере участі в конкурентних процедурах для укладення договорів на надання послуг громадського пасажирського транспорту, організованих за межами території компетентного місцевого органу влади.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ В ЧАСТИНІ КОМПЕНСАЦІЇ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОСЛУГАМИ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

- (57) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі - Закон) дія цього Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес
- (58) На підставі вищенаведеного та інформації, наданої у Повідомленні, підтримка надається комунальному підприємству «Техкомунбуд» за рахунок місцевого бюджету Шишацької селищної ради, тобто за рахунок місцевих ресурсів.
- (59) Статтею 43 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.
- (60) Відповідно до інформації вказаної у Повідомленні комунальне підприємство «Техкомунбуд» здійснює автобусні перевезення між населеними пунктами Шишацької селищної ради в

межах об'єднаної територіальної громади до складу якої належать 62 населених пункти розташованих на території площею 0,6 тис. кв. км.

- (61) Шишацькою селищною радою впроваджено регулярне автобусне сполучення за шістьма маршрутами між населеними пунктами та за результати конкурсу обрано переможця а саме, комунальне підприємство «Техкомунбуд».
- (60) Управлінням житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Шишацької селищної ради надано додаткову інформацію листом від 02.11.2018 № 486, що відповідно до вимог Закону України «Про автомобільний транспорт» визначення автомобільних перевізників на міських автобусних маршрутах загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах відповідно до рішення Державної служби України з безпеки на транспорті № 791 від 01.11.2016 «Про організацію пасажирських перевезень автомобільним транспортом на міських маршрутах загального користування» зі змінами.
- (61) Комунальне підприємство «Техкомунбуд» визначено перевізником на шістьох автобусних маршрутах за результатами конкурсу, затвердженого положенням про конкурсний комітет Полтавської обласної державної адміністрації по визначенню пасажирських перевізників на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, які не виходять за межі території області, затвердженого розпорядженням голови державної адміністрації від 20.05.2010 року № 174 (зі змінами), протоколу конкурсного комітету обласної державної адміністрації від 13.06.2017 року № 414, «Про укладення договорів на право перевезення пасажирів». Договір про організацію надання транспортних послуг з перевезення пасажирів автомобільним транспортом укладено терміном на п'ять років.
- (62) Відповідно до інформації, зазначеної в Повідомленні, Управління житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Шишацької селищної ради повідомило, що актуальною є проблема в забезпеченні внутрішнім транспортним сполученням між населеними пунктами від обслуговування яких відмовляються приватні перевізники. На сьогодні обслуговування таких шістьох проблемних (не прибуткових) маршрутів здійснює комунальне підприємство «Техкомунбуд». При цьому обслуговування здійснюється трьома транспортними одиницями. Тому підтримка матеріальної бази для експлуатації та ремонту транспортних засобів комунального підприємства «Техкомунбуд» є важливою для забезпечення життєдіяльності Шишацької об'єднаної територіальної громади. Отримані кошти від перевезення пасажирів покривають 24% загальних затрат комунального підприємства «Техкомунбуд» на організацію автобусного перевезення.
- (63) Комунальне підприємство «Техкомунбуд» не бере участі в інших тендерах на надання послуг з перевезення пасажирів, що проводяться за межами території компетентного місцевого органу влади, що відповідає нормам пункту 2 статті 5 Регламенту.
- (64) Згідно з частиною четвертою статті 263 Угоди, а також пункт 1 додатка до Регламенту, Управління житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Шишацької селищної ради повинен розробити Методику розрахунку компенсації на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес відповідно до вимог додатка до Регламенту.
- (65) Враховуючи вищезазначене відповідно до статті 11 Закону України «Про автомобільний транспорт» надання соціально значущих послуг автомобільного транспорту здійснюється відповідно до законодавства з питань поставки продукції для державних потреб. Соціально значущими послугами автомобільного транспорту є послуги з перевезення пасажирів автобусними маршрутами загального користування за визначеними уповноваженими органами тарифами та на пільгових умовах відповідно до законодавства. Діяльність

комунального підприємства «Техкомунбуд» в частині надання автоперевезення пасажирів підпадає під діяльність яка відноситься до послуг що становлять загальноекономічний інтерес.

- (66) Підсумовуючи викладене, підтримка у формі субсидії надана на підставі рішення Шишацької селищної ради від 22.12.2017 року «Про затвердження Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018-2020 роки», для забезпечення експлуатації транспортних засобів, сплату заборгованості по заробітній платі, закупівлю паливно-мастильних матеріалів та ремонт рухомого складу комунальним підприємством «Техкомунбуд» у сумі 762, 6 тис. грн на період з 01.01.2018 по 31.12.2018 **не є державною допомогою** відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ В ЧАСТИНІ БЛАГОУСТРОЮ

- (67) Відповідно до пункту 2 Програми фінансової підтримки комунального підприємства, основними завданнями комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018-2020 роки є, зокрема:

- зміцнення матеріально-технічної бази підприємства шляхом придбання техніки та інших основних засобів;
- виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт чи реконструкцію об'єктів соціальної сфери;
- придбання технічних засобів, інструментів, спецодягу, саджанців дерев, кущів тощо;
- фінансування видатків по виплаті заробітної плати;
- фінансування видатків по оплаті податків та енергоносіїв;

- (68) Відповідно до Статуту предметом діяльності комунального підприємства «Техкомунбуд» є, зокрема:

- забезпечення належної експлуатації, підвищення строку використання майна комунальної власності;
- здійснення транспортних перевезень;
- забезпечення безперебійної роботи технічного обладнання;
- облаштування та утримання громадських місць відпочинку;
- забезпечення благоустрою території об'єднаної територіальної громади та санітарна очистка території;
- утримання кладовищ.

- (69) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

- (70) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (71) Таким чином, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (72) Послуги комунального підприємства «Техкомунбуд» щодо надання послуг з благоустрою населених пунктів за рахунок місцевого бюджету, надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції» та не беруть участі у господарському обороті.
- (73) Відповідно до інформації, зазначеної Управлінням житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Шишацької селищної ради б/н (вх. № 5-01/13348 від 05.11.2018) кошти, зазначені у Повідомленні у частині надання послуг з благоустрою не використовуються для комерційної діяльності, а державна підтримка, яка надається в рамках програми «Про затвердження Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018-2020 роки», буде використана виключно на надання безкоштовних послуг, що не враховані в тариф, усі закупівлі для забезпечення надання послуг здійснюються через систему «Прозоро». Рахунки комунального підприємства «Техкомунбуд» розподілені для кожного виду діяльності окремо.
- (74) Отже, підтримка у формі субсидій для надання послуг з благоустрою населенню, що виділяється на підставі рішення тридцять першої сесії першого скликання шишацької селищної ради від 22.12.2017 «Про затвердження Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018-2020 роки», не буде спотворювати конкуренцію, а отже не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (75) Разом з тим, слід зазначити, що
- фінансування комунального підприємства «Техкомунбуд» за рахунок ресурсів держави повинне спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з покращенням надання послуг з благоустрою, і в жодному разі не повинні покривати витрати на здійснення підприємницької діяльності;
  - використання коштів державної підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- (76) Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 та 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Комітету від 04 березня 2017 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 за № 501/28631, на підставі інформації, наданої управлінням житлово-комунального господарства, архітектури та містобудування Шишацької селищної ради, Антимонопольний комітет України

ВСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі субсидії, що виділяється на підставі рішення тридцять першої сесії першого скликання Шишацької селищної ради від 22.12.2017 «Про затвердження Програми фінансової підтримки комунального підприємства «Техкомунбуд» на 2018-2020 роки» з 01.01.2018 по 31.12.2018 у сумі 762,600 грн на послуги, що становлять загальноекономічний інтерес на сплату заборгованості по заробітній платі, закупівлю паливно-мастильних матеріалів та запасних частин та підтримка у формі субсидій на розвиток благоустрою Шишацької об'єднаної територіальної громади, на період з 01.01.2018 по 31.12.2020, у сумі 33 320, 45 грн загальною сумою 34 083,05 тис. грн не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ